

Урегульовуємо оплату ПОН за попередні періоди

Якщо ви ставите собі запитання, як зараз провести оплату за споживання електричної енергії у постачальника «останньої надії» (далі — ПОН), приміром, за січень — лютий 2022 року, ця стаття для вас.

28.02.2022 набула чинності [постанова Кабміну № 169 «Про деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану»](#) (далі — Постанова № 169), згідно з якою оборонні та публічні закупівлі товарів, робіт і послуг здійснюються без застосування процедур закупівель та спрощених закупівель, визначених законами України «Про публічні закупівлі» та «Про оборонні закупівлі». Водночас Постанова № 169, як і будь-який інший нормативно-правовий акт (крім тих, що скасовують чи пом'якшують відповідальність особи — про це читаймо у статті 58 Конституції України), не має зворотної дії в часі, а отже не поширюється на відносини, що трапилися до набрання нею чинності.

З наведеного робимо висновок, що підстави для **врегулювання правовідносин, що існували між замовником та ПОНом до 28.02.2022, за правилами Постанови № 169 відсутні**. Замовник у такому разі повинен керуватися Законом України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон) (див. Рисунок).

Звичайні закупівельники	Закупівля електричної енергії у постачальника «останньої надії»:
до 50 тис грн	Звіт про договір про закупівлю укладений без використання електронної системи закупівель
від 50 до 200 тис. грн.	Звіт про договір про закупівлю укладений без використання електронної системи закупівель (ч. 7 ст. 3 Закону)
від 200 тис. грн.	Переговорна процедура закупівлі

Рисунок

Якщо з [оприлюдненням звіту](#) про договір про закупівлю, що укладений без використання електронної системи, у замовника не має виникнути питань та проблем, то для державних замовників, що здійснюють закупівлі для потреб оборони, такі дії слід відкласти до моменту припинення / скасування воєнного стану в Україні, оскільки їх закупівлі [приховані в електронній системі закупівель](#).

Варіанти врегулювання попередніх відносин з ПОН

Вирішувати поставлене питання будемо, спираючись на такі основні засади.

По-перше, за спожиту електричну енергію так чи інакше, але треба заплатити. Тобто у даному випадку ідеться не про питання «укладати договір з конкретним постачальником чи ні?», і навіть не про придбання товарів для покриття потреби у період воєнного часу, а виключно про те, як оформити договір з конкретним постачальником, щоб оплатити **вже спожитий у довоєнному періоді товар**.

По-друге, постачання електричної енергії споживачу від ПОН здійснюється на підставі типового договору про постачання електричної енергії постачальником «останньої надії», що є додатком 7 до Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 (далі — Типовий договір з ПОН).

Типовий договір з ПОН є договором приєднання, що відповідно до статей 634, 642 Цивільного кодексу України та пункту 13.1 Типового договору з ПОН **набирає чинності за фактом споживання електричної енергії** у перший день, наступний за останнім днем постачання електричної енергії попереднім електропостачальником, за відсутності факту відключення, передбаченого ПРРЕЕ.

З зазначеного можна зробити висновок: оскільки договір про постачання електричної енергії між замовником і ПОН і так вже укладений (на умовах Типового договору з ПОН), то конкретні правила, які замовник застосує для оформлення цього договору як окремого документа з номером та датою, особливої ролі (особливо у воєнний час!) вже не грають.

З урахуванням викладеного вважаємо, що **для належної оплати за електричну енергію, яку вже поставлено постачальником «останньої надії» на суму, що дорівнює чи перевищує 200 тис. грн, замовник публічних закупівель може використати один із двох алгоритмів:**

Провести скорочену переговорну процедуру на підставі абзацу 6 пункту 2 частини 2 та частини 7 статті 40 Закону (тобто в разі укладення договору з постачальником «останньої надії» на постачання електричної енергії або природного газу), за результатами якої укласти відповідний договір про закупівлю, не забувши на підставі статті 631 Цивільного кодексу України надати такому договору про закупівлю зворотної дії у часі. Зрештою, Закон про закупівлі ніхто не скасував, а отже його положення є чинними.

Укласти договір за правилами Постанови № 169, знову ж таки не забувши, керуючись статтею 631 Цивільного кодексу України, надати такому договору про закупівлю зворотної дії у часі. Пояснення просте: в умовах воєнного стану вкрай важливо оплатити вартість енергоносіїв для забезпечення безперебійної роботи енергопостачальників, а укладення договору про постачання електричної енергії

(навіть якщо цей договір застосовується до відносин, що були до введення воєнного стану) усе ж таки є публічною закупівлею, яка за змістом підпункту 1 пункту 1 Постанови № 169 в умовах воєнного стану може здійснюватися без застосування процедур закупівель та спрощених закупівель, визначених законами України «Про публічні закупівлі» та «Про оборонні закупівлі».

Ми запропонували варіанти, вибір за вами.

Обов'язкова умова для регулювання попередніх правовідносин з ПОН

Під обов'язковою умовою для врегулювання відносин до укладення договору / договору про закупівлю маємо на увазі частину 3 статті 631 Цивільного кодексу України, якою передбачено, що сторони можуть встановити, що умови договору застосовуються до відносин між ними, які виникли до його укладення. Наведемо приклад умови, що може бути встановлена в договорі про закупівлю.

Приклад

...

5.1. Сторони на підставі частини 3 статті 631 Цивільного кодексу України дійшли взаємної згоди, що умови цього договору застосовуються до відносин між ними, які виникли до його укладення, а саме з 01.01.2022 по 31.01.2022 включно.

...

Слава Україні! Ще більше корисної інформації читайте на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) в статтях:

[«Як оприлюднити звіт без використання електронної системи \(згідно з Постановою № 169\) без прив'язки до плану»;](#)

[«Порядок фінансового забезпечення діяльності військових адміністрацій»;](#)

[«Мінекономіки про строк дії договору, що укладено згідно з Постановою № 169».](#)